

HÄLEPLIBÄHÇE MÖZAIKLERİ MOSAICS

HALEPLIBAHÇE MOZAIKLERİ

Şanlıurfa'nın son kayıp hazinesi Haleplibahçe'de ortaya çıktığından beri kentin sanat tarihi yeni baştan yazılıyor.

Tarihte "Bereketli Hilal" adıyla anılan bölgede konumlanan Şanlıurfa, son yıllarda ardi ardına gelen arkeolojik keşiflerle tüm dünyanın gözlerini yeniden kendine çeviriyor. Yazılı tarihi boyunca onlarca farklı uygarlığa ev sahipliği yapmış bu topraklar, yaşanmışlığın izlerini bugünkü büyük Güneydoğu Anadolu şehri manzarasının altında saklıyor. Bir dönemin görsel belgeleri durumunda olan mozaik eserler, Şanlıurfa topraklarının altından yüzeye çıktıkça kayıp bir bulmacanın eksik parçaları da bütüne ekleniyor. Ancak hikâye henüz bitmiş değil; araştırmalar, fikirler, öngörüler veya tesadüfler sayesinde süreceğe benziyor.

2006 yılında, kentsel altyapı çalışması esnasında keşfedilen ve büyük kısmı tahrip olan Haleplibahçe Mozaikleri, günümüze ulaşmış bölümleriyle kentin sanat tarihini değiştirmeyi başardı. Göbeklitepe ile dünyanın en eski Neolitik merkezi olan Şanlıurfa, Doğu Roma dönemine tarihlenen Haleplibahçe Mozaikleri ile mozaik sanatında da önemli bir merkez olduğunu kanıtıyor.

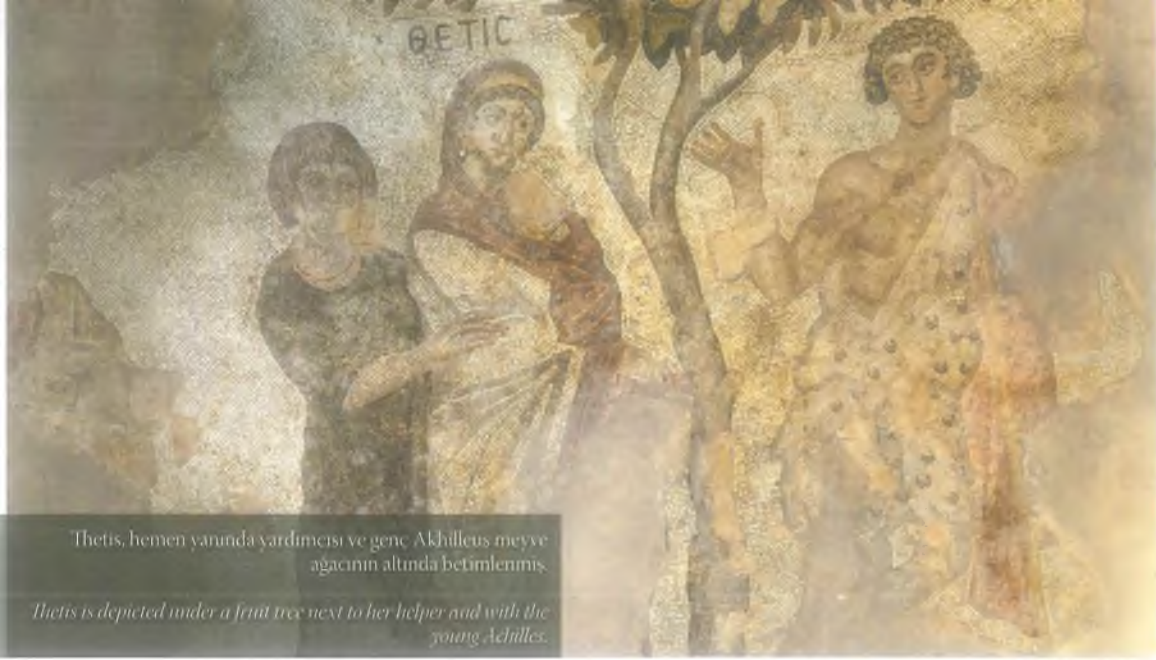
Haleplibahçe Mozaikleri, teknik açıdan olduğu kadar hareket, ifade ve yarattığı atmosferle Doğu Roma Mozaik sanatının seçkin örnekleri arasında yer alıyor. Grek Mitolojisinin önemli karakterleri Amazon Kraliçeleri ile Şair Homeros'un büyük destanı "İlyada"nın kahramanı Akhilleus (Aşil), Şanlıurfa'nın kalbi Haleplibahçe'de yeniden ortaya çıkıyor. Haleplibahçe saray kalıntılarının zeminini süsleyen mozaiklerin ana sahnesinde mitolojik konular yer alırken, kenar bordürlerini sosyal hayattan konular süslüyor. Sarayın büyük oda döşemesinde Penthesileia, Melanippe, Hippolyte ve Thermodosa adlı dört Amazon kraliçesi, başarılı bir av sahnesinin altına güzellikleri, ifadeleri, estetik ve güçlü hareketleriyle imzalarını atıyorlar. "Troya Savaşı" kahramanı Akhilleus'un hayatından sahneler Haleplibahçe Mozaikleri'nin koridor zemininde hayat ve renk buluyor.

Haleplibahçe Mozaik Müzesi
konservasyon çalışmaları esnasında.

Haleplibahçe Mosaic Museum conservation work.

Thetis, hemen yanında yardımcısı ve genç Akhilleus meyve ağacının altında betimlenmiş.

Thetis is depicted under a fruit tree next to her helper and with the young Achilles.

Hikâyeler minicik taşlarla tek tek işlenirken; atlar, geyikler, köpekler, leoparlar, aslanlar, keklükler, leylekler, meyve ağaçları, çiçek ve diğer kırsal bitkiler ile geometrik motifler manzaraya canlılık katıyor.

Haleplibahçe Mozaikleri¹ni değerli kılan bir diğer özelliği ise oldukça küçük tesseralardan¹ yapılmış olmalarıdır. Öyle ki tabanı mozaiklerle süslü bu yapının bazı odalarında 10 cm'de yaklaşık 440-490 adet kireçtaşı ve serpantinden² oluşan tesseralar kullanılmış. Dönemin iyi ustalarının elinden çıktığı kuşku götürmez olan bu mozaikler, bugün civardan getirilmiş diğer mozaik eserler ile birlikte devasa bir müze binası içinde insanlığın hikâyesine biraz daha yakından bakmak isteyenler için sergileniyor.

¹ Mozaik yapımında kullanılan küp biçimli malzeme.

² Minerallerin başkalaşmasıyla oluşmuş doğal bir taş türü.

ΙΠΠΟΛΥΤΗ

ΜΕΛΑΝΙΤΗ

The image shows a large mosaic on a wall, composed of numerous irregularly shaped tiles. The central part of the mosaic is a light, almost white color, possibly representing a sky or a plain. Scattered throughout are various figures and animals. In the upper right, there is a dark, dense cluster of figures, possibly a group of hunters or a pack of animals. In the lower left, there is a large, light-colored figure that appears to be a horse or a large animal, with some dark markings on its side. Other smaller figures and animals are visible in the middle and lower right sections. The mosaic is framed by a decorative border at the top and bottom, featuring intricate patterns and colors. The overall style is characteristic of ancient Roman or Byzantine mosaic art.

Aylanan Amazonlar mozaiğinin genel görünümü
A general view of the hunting Amazons mosaic.

HALEPLIBAHÇE MOSAICS

Since the latest hidden treasure of Şanlıurfa came to light in Haleplibahçe, the city's history of art is being rewritten.

Situated in the region known historically as the "Fertile Crescent," Şanlıurfa has attracted attention from the world in recent years due to a series of archaeological discoveries. Throughout history this land has been home to many different civilizations and traces of this past lie hidden beneath the surface of the large Southeast Anatolian city of today. As the mosaic works, which represent visual documents from a bygone era, are gradually revealed, they form the missing pieces of a jigsaw. But the story is far from over; it seems that research, ideas, chance and providence will prolong the saga.

The Haleplibahçe Mosaics were discovered during construction work carried out in the city in 2006 and although a large part had disintegrated with time, the surviving mosaics succeeded in changing the history of art in the city. The discovery at Göbeklitepe made Şanlıurfa the world's oldest neolithic centre and now the Haleplibahçe mosaics, which can be traced back to the Eastern Roman Empire, prove that this city is also an important centre for mosaic art.

Along with the artistic technique used in the mosaics, and their emotional content such as the atmosphere, movement and expression of the subjects, the Haleplibahçe Mosaics represent some of the finest examples of Eastern Roman mosaic art. Amazon queens, who were important characters in Greek mythology, and Achilles, the hero of Homer's great epic the Iliad, appear once again in the heart of Şanlıurfa. While the central scenes of the mosaics decorating the floors of the ruined Haleplibahçe palace depict mythological subjects, the borders are adorned with more general themes of life. The mosaic decorating the largest room of the palace depicts the successful hunting scene of four Amazon queens, Penthesilea, Melanippe, Hippolyte and Thermodosa, capturing their beauty, their expressions, and their graceful, powerful movements. The mosaics on the floor of the corridor are a colourful portrayal of scenes from the life of the Trojan War hero, Achilles. The tiny stones, placed one by one, reveal the story with horses, deer, dogs, leopards, lions, partridges, storks, fruit trees, flowers and geometric motifs contributing to the background details.

Sanlıurfa Arkeoloji Müzesi ve
Haleplibahçe Mozaik Müzesi
Sanlıurfa Museum of Archaeology and
Haleplibahçe Mosaic Museum

Another interesting detail of these Haleplibahçe Mosaics is that they were created using incredibly small tesserae; so small in fact that in some of the mosaic floors of this building 440-490 individual limestone and serpentine tesserae were used per 10 cm. There is no doubt that these mosaics were created by the hands of the best craftsmen at the time. They, and other mosaics found in the area, are now housed and displayed in a huge museum building offering us the chance to take a closer look at our ancient history.

KARACAADAĞ

SARISU MÜZESİ
MÜDÜRLÜĞÜ

HÄLEPLIBÄHÇE MÖZAIKLERİ MOSAICS

